

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER DÜNYA AFET RİSKLERİNİN AZALTILMASI GÜNÜ

13 EKİM (2021)

Afet; doğa ve/veya insan kaynaklı bir tehlikenin etkilediği bir bölgede, fiziksel, ruhsal, sosyal olarak etkilenmiş insanların idaresi için, o anda mevcut kaynaklar ile tıbbi bakım ve halk sağlığı hizmetlerinin niceliksel veya niteliksel yetersiz kalması, böylece insanların ölmesi, organ-uzuv kaybı ve yeti yitimi ile sonlanan, etkilenen toplumun dışarıdan yardım almasını gerektiren bir olaydır.¹

13 Ekim, dünyaya afet riskinin insan nedenli olduğunu hatırlatma günüdür. 2021 Uluslararası Afet Riskini Azaltma Günü'nün amacı, afete eğilimli bölgelerde yaşayan insanların yaşamları üzerinde olumlu etkisi olan en iyi uygulamaları ve uluslararası işbirliği örneklerini vurgulayan bir platform sağlamaktır. Yani insan nedenli ve doğal tehlikelerden etkilenen insan sayısını azaltmaktır. Gelişmekte olan ülkelerle uluslararası işbirliğinin, 2030 yılına kadar (f) hedefine ulaşmak için ulusal eylemleri tamamlamak için yeterli ve sürdürülebilir destek yoluyla önemli ölçüde güçlendirilmesi gerekmektedir.²

Her yıl farklı temalarda dikkat çekilen bu günün 2021 yılı teması 2015-2030 Sendai Afet Riskini Azaltma Çerçevesi (Sendai Çerçevesi)'dir. Bu antlaşma 2015 sonrası kalkınma gündeminin ilk büyük anlaşmasıydı ve üye devletlere kalkınma kazanımlarını afet riskinden korumak için somut faydalar sağlıyor.³

Aşağıda sıralanacak maddeler afet riskini ve kayıplarını azaltma konusundaki ilerlemeyi ölçmek için Sendai Afet Risk Azaltma Çerçevesinin yedi küresel hedefini gösteriyor.⁴

2016 – Hedef (a): 2005-2015 dönemine kıyasla 2020-2030 on yılında 100.000 küresel ölüm oranı başına ortalama düşürmeyi hedefleyerek, küresel afet ölümlerini 2030 yılına kadar önemli ölçüde azaltmak;

2017 – Hedef (b): 2020-2030 yılları arasında 100.000 kişi başına düşen ortalama küresel rakamı 2005-2015 dönemine kıyasla düşürmeyi hedefleyerek 2030 yılına kadar küresel olarak etkilenen insan sayısını önemli ölçüde azaltmak;

¹ Güler Ç, Akın L. Halk Sağlığı Temel Bilgiler Cilt 2, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 1107, Ankara, 2015.

² Learn - International Day for Disaster Risk Reduction [Internet]. <https://iddrr.undrr.org/learn> Erişim:13.10.2021.

³ What is the Sendai Framework? [Internet]. <https://www.undrr.org/implementing-sendai-framework/what-sendai-framework> Erişim:13.10.2021.

⁴ 2021 International Day for Disaster Risk Reduction: Sendai Seven Targets Campaign [Internet]. <https://iddrr.undrr.org/publication/2021-international-day-disaster-risk-reduction-sendai-seven-targets-campaign> Erişim:13.10.2021.

Bu doküman Dr. Elif Aktı tarafından Prof. Dr. K. Hakan Altıntaş danışmanlığında 13.10.2021 tarihinde hazırlanmıştır. Bu bilgilendirme notunun yazılı, elektronik, vb. ortamlarda, aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla kullanılması önerilmektedir:

Aktı E, Altıntaş KH. Birleşmiş Milletler Dünya Afet Risklerinin Azaltılması Günü, 13 Ekim (2021). HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-(2021/2022-5) [Internet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/> Erişim:13.10.2021.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI
TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2021/2022-5)

2018 – Hedef (c): 2030 yılına kadar küresel gayri safi yurtiçi hasıla (GSYİH) ile ilgili doğrudan afet ekonomik kaybını azaltmak,

2019 – Hedef (d): 2030 yılına kadar dayanıklılıklarını geliştirmek de dahil olmak üzere, sağlık ve eğitim tesisleri de dahil olmak üzere temel hizmetlerin kritik altyapıya verdiği zararı ve kesintileri önemli ölçüde azaltmak;

2020 – Hedef (e): 2020 yılına kadar ulusal ve yerel afet risk azaltma stratejilerine sahip ülke sayısını önemli ölçüde artırmak;

2021 – Hedef (f): 2030 yılına kadar mevcut çerçevenin uygulanmasına yönelik ulusal eylemlerini tamamlamak için yeterli ve sürdürülebilir destek yoluyla gelişmekte olan ülkelerle uluslararası işbirliğini önemli ölçüde geliştirmek;

2022 – Hedef (g): 2030 yılına kadar çoklu tehlike erken uyarı sistemleri ve afet risk bilgileri ve değerlendirmelerinin erişilebilirliğini ve insanlara erişimini önemli ölçüde artırmak.

Bu doküman Dr. Elif Aktı tarafından Prof. Dr. K. Hakan Altıntaş danışmanlığında 13.10.2021 tarihinde hazırlanmıştır. Bu bilgilendirme notunun yazılı, elektronik, vb. ortamlarda, aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla kullanılması önerilmektedir:

Aktı E, Altıntaş KH. Birleşmiş Milletler Dünya Afet Risklerinin Azaltılması Günü, 13 Ekim (2021). HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-(2021/2022-5) [İnternet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/> Erişim:13.10.2021.